

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2015. gada 20. janvārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Uldis Ķinis, tiesneses Kristīne Krūma un Sanita Osipova, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 2/2015),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Kriminālprocesa likuma 20. panta 4. daļas vārdus „pilnīgi vai daļēji atbrīvojot personu no tās” (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta ceturtajam teikumam.

2. Apstrīdētā norma nosaka: „Ja persona sava mantiskā stāvokļa dēļ nevar uzaicināt aizstāvi, valsts nodrošina tai aizstāvību un lemj par aizstāvja darba samaksu no valsts līdzekļiem, pilnīgi vai daļēji atbrīvojot personu no tās.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Pieteikumā ir lūgts izvērtēt likuma normas atbilstību Satversmes normai. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pamatot, ka ir aizskartas Satversmē noteiktās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Satversmes 92. panta ceturtais teikums nosaka: „Ikvienam ir tiesības uz advokāta palīdzību.”

No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ir lūdzis Jelgavas tiesu nodrošināt viņam aizstāvi tiesas procesā lietā [...]. Tiesa šo lūgumu ir apmierinājusi, un tiesas sēdē Pieteikuma iesniedzēja aizstāvību nodrošināja zvērināts advokāts [...]. Noraidot Pieteikuma iesniedzēja iesniegto sūdzību, Jelgavas tiesa citastarp ir lēmusi, ka procesuālie izdevumi par zvērināta advokāta sniegto juridisko palīdzību ir piedzenami valsts labā no Pieteikuma iesniedzēja.

Pieteikuma iesniedzējs pauž viedokli, ka Satversmes 92. panta ceturtais teikums ietver tiesības uz bezmaksas advokāta palīdzību. Pienākums atlīdzināt valstij izdevumus par advokāta sniegto juridisko palīdzību ierobežojot Satversmes 92. panta ceturtajā teikumā ietvertās pamattiesības.

No minētajiem apstākļiem Satversmes tiesas kolēģija konstatē, ka Pieteikuma iesniedzējs ir saņēmis advokāta palīdzību tiesas procesā, tādējādi Pieteikuma iesniedzēja tiesības uz advokāta palīdzību nav tikušas ierobežotas. Pieteikumā nav pamatots, ka Satversmes 92. panta ceturtais teikums ietvertu valsts pienākumu nodrošināt bezmaksas advokāta palīdzību. Turklāt jāņem vērā

Jelgavas tiesas (*datums*) lēmumā lietā [...] norādītais, ka Pieteikuma iesniedzējs nemaz nav lūdzis viņu atbrīvot no pienākuma segt izdevumus par zvērināta advokāta palīdzību. Tādējādi pieteikumā nav pamatots, ka apstrīdētā norma ierobežotu Satversmes 92. panta ceturtajā teikumā ietvertās pamattiesības.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

n o l ē m a :

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 2/2014).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas
2. kolēģijas priekšsēdētājs

U. Ķinis